

علیه فدراسیون شطرنج ایران گنجانده شده. در بخشی از این نامه که با عنوان خلاصه تذکر آمده، چنین نوشته شده است: «علی‌رغم آگاهی از حضور نمایندگان پرتعداد رژیم صهیونیستی در مسابقات شطرنج اسپانیا، چرا دو ورزشکار کشورمان علی‌رغم آگاهی از حضور نمایندگان رژیم اشغالگر به مسابقات اعزام شدند و با آنها مسابقه داده‌اند. علاوه بر این خطا، این موضوع با اهمال و سکوت وزارت ورزش و کمیته ملی المپیک نیز همراه بوده است؟»

پرواضح است که با مرور بخشی از این مستندات که در مجمع عمومی فدراسیون جهانی شطرنج علیه ایران استفاده شده، نیاز است از این به بعد مسئولان ورزشی و البته غیر ورزشی ایران در گفته‌های خود دقت نظر بیشتری داشته باشند.

دفاعیه فدراسیون شطرنج در مجمع آنلاین

مجمع عمومی فدراسیون جهانی شطرنج به ریاست آرکادی دورکوویچ به شکل آنلاین برگزار شد. صورت‌دستوراتی که در این جلسه بررسی شد عملکرد فدراسیون جهانی در سال جاری بود. سپس به مسائل مالی، هزینه‌کرد و بودجه ۲۰۲۱ فیده پرداختند و رأی‌گیری انجام شد. مهم‌ترین بحث جلسه اما ماجرای تعلیق ایران و قطعنامه‌ای بود که با صحنه گردانی نایجل شورت علیه ایران مطرح شد. با توجه به ملیت انگلیسی شورت، این کشور در مجمع عمومی پرچمداری حمایت از طرح دبیرکل فیده را برعهده گرفت. فدراسیون انگلستان در جمع صبح گذشته علیه ایران هجمه بسیاری وارد کرده بود که این موضوع مورد حمایت فدراسیون کانادا نیز بود اما در نهایت ریاست فدراسیون جهانی ایران را مورد حمایت قرار داد. البته فدراسیون‌های الجزایر، مصر، فرانسه، مالزی و چند کشور دیگر موضوع محرومیت ایران را نادرست دانستند و درخواست کردند که از دستورجلسه خارج شود.

فرهاد نیکوخصال سرپرست فدراسیون شطرنج ایران در کنفرانس مجمع عمومی فیده دفاعیه‌ای را تهیه کرده بود و آن را به صورت آنلاین ارائه کرد که ایران همیشه به جنبش و نهضت المپیک معتقد بوده و همه را به بازی جوانمردانه تشویق می‌کند. ضمن اینکه فدراسیون ایران صریحاً اعلام کرد که تابع جنبش و نهضت المپیک است.

نیکوخصال عنوان کرد: جای تعجب بود که استاد بزرگ نایجل شورت دوباره بعد از شش ماه موضوع را مطرح کرد. مگر در این مدت چه اتفاق خاصی افتاده بود که او دوباره موضوع را بازگو می‌کند. حرف‌های وی باعث می‌شود تا ورزشکاران ایرانی نتوانند تمرکز داشته باشند. سرپرست فدراسیون همچنین به فدراسیون شطرنج انگلستان و کانادا پیشنهاد داد به جای دخالت در امور دیگر فدراسیون‌ها سعی کنند تا ورزش شطرنج‌شان را وارد کمیته ملی المپیک کنند. همانطور که شطرنج ایران جزو بدنه کمیته ملی المپیک است. نیکوخصال از فدراسیون جهانی کانادا و انگلستان خواست که ورزش را آلوده سیاست نکنند. فدراسیون شطرنج ایران پیشنهاد میزبانی هیأت رئیسه جهانی در تهران را بعد از کرونا داد. در ادامه رئیس فدراسیون جهانی شطرنج نه برای ایران بلکه برای تمامی فدراسیون‌های جهانی بیانه‌ای را تنظیم کرد که از این پس هیچ بازیکن و یا داوری بایکوت نشود و اگر چنین اتفاقی بیفتد آن فدراسیون جریمه خواهد شد.

کارت زردی که به پیروزی تعبیر شد!

روایت فدراسیون شطرنج ایران از ماجرای تعلیق و البته پیروزی در مجمع جهانی اما وجه دیگری هم دارد. برخلاف مسئولین فدراسیون شطرنج، طرف مقابل و فدراسیون جهانی روایت دیگری را از این اتفاق دارد که کاملاً متفاوت از آن چیزی است که طرف ایرانی ادعا کرده. مسئولان فدراسیون شطرنج ایران این مورد را دستاورد بزرگی می‌دانند و می‌گویند هیأتی که چنین طرحی را پیشنهاد داده بود، چندان چیزی برای ارائه نداشت اما با مرور رسانه‌های خارجی می‌شود تناقضی هم دراین بین دید؛ برخلاف نظر مسئولان فدراسیون شطرنج ایران، آنهایی که این پیش‌نویس را آماده کرده بودند، می‌گویند به ایران کارت زرد داده شده و در ادامه مسیر، اگر

وزارت ورزش و جوانان تصمیم دیگری اتخاذ کند اما در حال حاضر هیچ تصمیمی برای ثبت نام مجدد گرفته نشده.

سمیع‌زاده درباره حواشی برخی از نامزدهای انتخاباتی نیز گفت: من کارمند وزارت ورزش و جوانان هستم و از هیچ کاندیدایی طرفداری نخواهم کرد اما اتفاقاتی که رخ داد در شأن فدراسیون شطرنج نبود. شاید دل‌کندن از میز مدیریت برای برخی سخت باشد که اینگونه به روش‌های مختلف چنگ زدند. این روزها بازار تهدید و افشاکاری داغ شده و من نمی‌دانم در گذشته چه اتفاقاتی در فدراسیون رخ داده است. بهتر است که نهادهای نظارتی وارد این قضیه شوند. رقابت سالم بخشی از انتخابات است و کری‌خوانی همواره وجود دارد اما نباید خطوط قرمز را رد کنیم.

پرونده تعلیق ایران روی میز فیده

در میان تمامی بلاتکلیفی‌های داخلی و نامشخص بودن وضعیت شطرنج، یک تهدید جهانی نیز ایران را آچمز کرده بود؛ تهدیدی به نام تعلیق. پروژه تعلیق شطرنج ایران از چند ماه گذشته کلید خورد. پروژه‌ای که پشت آن نایجل شورت دبیرکل فیده حضور داشت. مردی که پیش از این در دوره‌ای سرمربی تیم ملی شطرنج ایران بوده و بارها به ایران سفر کرده و از شرایط حاکم بر ورزش ایران و شطرنج کاملاً آگاه است. شورت به دلیل حضور در ایران و آشنایی نسبی با شرایط شطرنج در ایران و با توجه به کوچ‌گسترده شطرنج‌بازان ایرانی در سال‌های اخیر مدارک مستدل و متقنی را از رسانه‌های ایرانی جمع‌آوری کرده که در آن به وضوح به عدم رویارویی شطرنج‌بازان ایرانی با حریفان صهیونیستی و پیامدهای آن اشاره شده. در پرونده‌ای که شورت بر علیه ایران تنظیم کرده به طور مشخص از ممانعت شطرنج‌بازان ایرانی از مقابله با شرنج‌بازان رژیم اشغالگر سخن به میان آمده و حتی عنوان شده در همین سال گذشته، بیش از ۱۰ مورد وجود داشته که شطرنج‌بازان ایرانی به بهانه‌های مختلف از رقابت با حریفان صهیونیستی طفره رفته‌اند.

مستندات که نایجل شورت و دوستانش برای تعلیق فدراسیون شطرنج ایران در نظر گرفته بودند؛ پرونده‌ای ۱۸صفحه‌ای بود که به طرز عجیبی با عکس و مطالب مهم و متقن از رسانه‌های داخل ایران و حتی سایت فدراسیون شطرنج گردآوری شده. بخشی از مستندات که فدراسیون جهانی شطرنج علیه ایران ارائه داده، مربوط به اخبار تجلیل از آرین غلامی و مبینا علی‌نسب به دلیل عدم رویارویی با شطرنج‌بازان صهیونیستی از سوی مسئولان ورزشی و غیرورزشی ایران است. مورد دیگری که در این بین وجود دارد و تعدادش هم کم نیست، بازتاب اخبار مرتبط با عدم رویارویی با شطرنج‌بازان رژیم اشغالگر در سایت فدراسیون شطرنج ایران است که چندین موردش ضمیمه پرونده شده. نکته بحث‌برانگیز این پرونده به رقابت مقصودلو و طباطبایی با دو شطرنج‌باز رژیم اشغالگر (بدون اطلاع از اینکه صهیونیست بوده‌اند) اشاره دارد که در بازگشت به ایران تحت فشار قرار گرفته‌اند. طبق ادعای مسئولان فیده، پرهام مقصودلو از سوی مسئولان تحت فشار قرار گرفته تا مصاحبه کند و این مصاحبه ضمیمه پرونده شده. حتی گفت‌وگوی پهلوان‌زاده، رئیس وقت فدراسیون شطرنج که گفته اشتباه شده و دیگر چنین اشتباهی صورت نمی‌گیرد نیز جزئی از این پرونده جنجالی است.

با وجود تعدد در مستندات ارائه شده که غالباً شبیه هم هستند، ولی چند مورد هم ذکر شده که در خور تأمل است؛ در پرونده‌ای که علیه فدراسیون شطرنج ایران به جریان افتاده، به داستان سعید ملایی و محرومیت جودو اشاره شده و البته به مهاجرت علیرضا فیروز‌جا به فرانسه به دلیل آنکه نگذاشته‌اند با رقبای رژیم صهیونیستی دیدار کند، نیز پرداخته شده. اتفاق عجیبی که پرونده فدراسیون جهانی علیه طرف ایرانی را سنگین‌تر کرده، گنجاندن نامه هیأت رئیسه مجلس به وزیر ورزش و جوانان ایران است که از او خواسته‌اند توضیح دهد چرا شطرنج‌بازان ایرانی با وجود آنکه آگاهی داشته‌اند ممکن است با صهیونیست‌ها روبه‌رو شوند، به رقابت‌های جهانی اعزام شده‌اند؟ این نامه با تصویر و جزئیات، در پرونده

رفتارهای تبعیض‌آمیز شطرنج‌بازان ایرانی ادامه داشته باشد، این کارت زرد تبدیل به کارت قرمز می‌شود.

گفته می‌شود یکی، دو اتفاق مهم نیز درباره دفاع از حق ایران صورت گرفته که مهم‌ترینش مباحثی مربوط به عدم رویارویی چندین کشور دیگر به‌ویژه روسیه و اوکراین است. از طرفی اینکه چرا فدراسیون جهانی شطرنج فقط ایران را تهدید کرده و از عربستان‌ها به همین دلیل مشابه عبور کرده نیز دیگر

مستنداتی که نایجل شورت و دوستانش

برای تعلیق فدراسیون شطرنج ایران در نظر

گرفته بودند؛ پرونده‌ای ۱۸صفحه‌ای بود که

به طرز عجیبی با عکس و مطالب مهم و

متقن از رسانه‌های داخل ایران و حتی سایت

فدراسیون شطرنج گردآوری شده. بخشی از

مستنداتی که فدراسیون جهانی شطرنج علیه

ایران ارائه داده، مربوط به اخبار تجلیل از

آرین غلامی و مبینا علی‌نسب به دلیل عدم

رویارویی با شطرنج‌بازان صهیونیستی از سوی

مسئولان ورزشی و غیرورزشی ایران است.

موضوعی بوده که در نشان دادن کارت زرد مؤثر ظاهر شده است. ضمن اینکه در بخشی از دفاعیات فرهاد نیکوخصال، فدراسیون شطرنج ایران مدعی شده که عدم رویارویی با شطرنج‌بازان صهیونیستی یک تصمیم کاملاً شخصی از سوی شطرنج‌بازان ایرانی و برگرفته از اعتقادات خودشان است و نه فدراسیون و نه هیچ مسئول ورزشی در ایران به ورزشکاران ایرانی نمی‌گوید با ورزشکاری رقابت کنید یا نه.

بیانیه رسمی فیده که با امضای آرکادی دورکوویچ، رئیس این فدراسیون جهانی صادر شده ابعاد این ماجرا را بهتر روشن می‌کند. در بیانیه فیده خطاب به فدراسیون شطرنج ایران نوشته شده: «مجمع عمومی فیده از فدراسیون شطرنج جمهوری اسلامی ایران و همچنین سایر فدراسیون‌های ملی شطرنج می‌خواهد که به همه بازیکنان خود دستور دهند که اصول حرکت المپیک و منشور فیده را رعایت کنند. شطرنج فرهنگ‌ها و سنت‌های ملی را به هم پیوند می‌دهد و نباید به عنوان ابزاری برای تقسیم، تحریم و تبعیض مورد استفاده قرار گیرد. مجمع عمومی فیده از فدراسیون شطرنج جمهوری

اسلامی ایران می‌خواهد اطمینان حاصل کند که دیگر موارد تحریم در رویدادهای رسمی فیده، رخ ندهد. مقامات و بازیکنان از اظهارنظر با ماهیت تبعیض‌آمیز خودداری کنند. چنین حوادثی فیده را مجبور به مجازات‌های هدفمندی می‌کند که ممکن است به بازیکنان شطرنج آسیب برساند. مجمع عمومی فیده در حالی که از راه‌های دیپلماتیک برای حل اختلافات باقیمانده حمایت می‌کند، اختیارات کاملی را به شورا می‌دهد تا در صورت اقتضانات چنین اقداماتی، اقدامات محدود‌کننده متناسب و لازم را نسبت به فدراسیون شطرنج جمهوری اسلامی ایران یا مقامات آن اعمال کند.

همین امر در مورد تمام فدراسیون‌های ملی شطرنج، مسئولان و بازیکنان بدون معافیت و رزرو اعمال می‌شود.» این بیانیه به معنی اولتیماتوم پایانی و قطعی فدراسیون جهانی شطرنج به ایران است و در صورت تکرار اتفاقات مشابه قبلی مطابق این بیانیه مجازاتی از تحریم تا تعلیق انتظار ورزشکاران و فدراسیون شطرنج ایران را می‌کشد.

وبسایت «chess۲۴» این بیانیه فیده را «کارت زرد به شطرنج ایران» معنی می‌کند. همچنین «سایت جهانی شطرنج» هم نوشت که ایران باز هم برای مبارزه با رژیم اشغالگر زیر فشار قرار گرفت.

توییت نایجل شورت دبیرکل فیده و صحنه گردان اصلی ماجرا از رأی‌گیری مجمع فدراسیون شطرنج همه واقعیت را روشن می‌کند. نایب‌رئیس فدراسیون جهانی شطرنج پس از پایان رأی‌گیری در مورد طرح «جریمه علیه ایران» در توییت خود نوشت: «حرکت رئیس فیده با قاطعیت بود. تحریم و تبعیض قابل تحمل نیست.» او همچنین عکسی را در توییت خود منتشر کرد که نشان می‌داد طرح او با بیش از ۷۴ درصد آرای موافق اعضای مجمع، مورد پذیرش قرار گرفته؛ طرحی که جریمه ایران را دنبال می‌کرد و نه تعلیق و البته به نتیجه رسید. بنا بر سندی که شورت منتشر کرده ۸۰ عضو مجمع به طرح او رأی مثبت دادند، ۱۲ نفر مخالف بودند و ۱۵ نفر هم ممتنع و از همین رو کارت زرد برای ایران صادر شد.

آنچه فعلاً مشخص است، این است که با وجود دریافت کارت زرد و اخطار جدی فیده، در حال حاضر تعلیق شطرنج ایران را تهدید نمی‌کند و شطرنج‌بازان می‌توانند نفس راحتی بکشند. البته رو شدن پرونده علیه ایران و لو رفتن جزئیات آن، زنگ خطر را هم به صدا درآورده که اگر از این به بعد مراقبتی دست‌کم در گفتارها صورت نگیرد، ممکن است همان کارت زرد در چشم برهم زدنی به قرمز تغییر رنگ دهد که به معنای تعلیق خواهد بود.